

SIHHAAT VE İQTİMAI
MUAVENNT VEKALETI

Neşriyatı: 1938

N. 59

Property of
Fred Field Goodsell
14 Beacon St.
Boston
Mass.

ÇİÇEK hastalığı ve **ÇİÇEK** aşısı

ANKARA
1938

Çiçek hastalığı

ve

çiçek aşısı

Çiçek çok bulaşık, salgın bir hastalıktır. Sağlık yasalarına göre hükûmete haber verilmesi mecburî hastalıklardandır. Bu hastalık aşı keşfinden önceki zamanlarda insanlar arasında çok telefât vermiştir.

Aşı mecburiyeti olmayan memleketlerde bugün bile telefât yapmaktadır. Cumhuriyet devrinden evel sağlık teşkilâtı her tarafa elini uzatamadığı ve halka aşı yapamadığı için yurdumuzda da arasıra salgın halinde görülürdü.

Bugün sağlık teşkilâtının çiçek aşısı tatbikatına fazla önem vermesi ve devletin yeniden kurduğu Merkez Hıfzı sıhha Müessesesi laboratuvarının her tarafa parasız ve yetecek kadar taze aşı göndermesi sayesinde artık yurdumuzda salgın halinde çiçek görmüyoruz.

Bununla beraber bazı kimselerin ihmali ve ehemmiyet vermemesi ve çocuklarını vaktinde aşılatmaması yüzünden ötede beride tektük vak'alar görülmektedir. Doktor ve sıhhat memurları kadar halk da çiçek aşısına önem verir ve çocuklarını, aile efradını vaktinde aşılatırsa çiçek hastalığının yurdumuzda yalnız adını işiteceğimiz tabiidir.

Çiçek her mevsimde tektük vak'a halinde görülür, fakat en ziyade kalabalık ve iyi temizlik yapılmayan yerlerde, kış mevsiminde ve aşı yaptırmayanlarda görülür.

Hastalığın sirayet yolları

Aşılı olmayan büyük küçük insanların çiçekli hastaları ziyaret veya doğrudan doğruya temasetmesile, yahud hastanın kullandığı veya cerahat ve çiçek kabuklarıyla pislettiği eşyaya değmek ve ellemekle geçer. Hastalık hastanın kabarcıkları kuruyup tamamen dökülünceye kadar sâridir. Çiçekten ölen hastanın vücudu bile hastalığı etrafa yayabilir.

Çiçek hastalığı nasıl başlar

Kuluçka devri (tefrih müdeti) 8 - 14 gündür. Bu devir geçtikten sonra hastalık meydana çıkar. Nezle, kırıklık, baş ve bel ağrısı, titreme, sıcaklık, kusma ile başlar. Üçüncü gün bu alâmetler şiddetlenerek ilkin yüzlerde ve kollarda kırmızı lekeler çıkar, vücuda yayılır. Hastalık hafif ise kabarcıklar az olur. Şiddetli ise çok ve yaygın olur. Ağır bir çiçek hastasının vücudunda 40,000 kabarcık çıktığı görülmüştür. Kabarcıklar ilkin su gibi bir madde ile dolar sonraları cerahetlenir, kabuklanır, kurur dökülür. Hastalığın şiddetine göre kabarcıklar deride çukurluk bırakırlar. Çopurların derilerindeki çukurluklar hastalığın şiddetine göre değişir.

Çiçek daha ziyade çocuklarda görülür. Salgın zamanında büyükler de hastalığa tutulabilir. Hastalığı geçirmeyenler ve çiçek aşısına aşılanmıyanlar her vakit hastalığı alabilirler.

Ihtilâti

Çiçekde ölüm tehlikesi fazla olmakla beraber sağ kalanlarda zatürriie, körlük, kulak iltihabı, sağırılık, kalb,

Yüzde çiçek kabarcıkları

böbrek hastalıkları ve deride ömrün nihayetine kadar kusur sayılan çopurluğu yapar.

Çiçekden korunmak ve çiçek aşısı

Çiçek hastalığından korunmak bugün gayet kolaydır. Yeni doğan çocuk ilk aylarında aşılanır ve ilk mektebe

girenken bu aşı tekrarlanırsa çiçeğe tutulmaz

Hükûmetin kanunları mucibince herkesin çiçek aşısına aşılanması ve yeni doğan çocuklarını aşılatması mecburîdir. Mektebe ve hükûmet hizmetine girileceği zaman çiçek aşısı vesikası göstermek de mecburîdir.

Çiçek hastalığı salgın olduğu zaman herkesin yeniden aşılanması ile çiçekten korunmak mümkündür. Çiçek aşısı hükûmet tarafından parasız hazırlanıp yurdun her tarafına ve her vakit gönderilmektedir. Bu aşı hükûmet ve belediye doktorları ve sıhhat memurları tarafından şehir ve köylerde parasız yaptırılmaktadır. Herkes istediği vakit bu yerlere müracaat ederek kendisini ve çocuklarını aşılayabilir. Birinci defa tutmayan aşı ikinci defasında tutabilir. Aşının bir defa tutmamasına bel bağlamamalı, ikinci ve hattâ üçüncüsünü yaptırdıktan sonra tutmazsa vücutta muafiyet olduğuna kanaat getirilmelidir.

Çiçek hastalığına bir defa tutulan tekrar tutulmaz.

Birinci defa aşısı tutmayan çocuğu bir ay sonra tekrar aşılatmağı unutmayınız. Aşı tutarsa üç gün zarfında aşının etrafında kırmızılık ve 9 - 10 uncu gün büyük bir çıban olur. Sonra kabuklanır, kabuk kurur düşer ve yeri kaşır. İlk aşının yeri büyüktür.

Aşı vücudun her yerine yapılabilirse de erkek çocukların bazusuna, kız çocukların bacağına üst kısmının dış tarafına yapmak muvafıktır. Çiçek hastalığına karşı korunmak herkesin elindedir. Aşı hastalığa karşı en kuvvetli hayat sigortasıdır.

Köye kadar gelen sıhhat memuruna, şehir ve kasabalarda belediye ve hükûmet doktoruna parasız aşı yaptırmak

daima mümkündür.

Çiçek hastalığına tutulanların yanına gitmemeli, hastanın eşyasına el sürmemeli, kap kacağını kaynatmalı, ve hasta elbisesi ile eşyasını etüve koyub temizlemeli.

En mühim ve emin korunma tedbiri aşılarmaktır.

Çiçek aşısını yeni doğan yavrularınıza
ve mektebe başlayacak çocuklarınıza
yaptırmayı ihmal etmeyiniz !

Çiçek ihbarı mecburî hastalıklardandır.

Parasız dağıtılır.